

Број: 17-14-1-1566-2/14
Сарајево, 08. јули 2014. године

01/02-05-2-788/14 H

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:	09-07-2014		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-	05-2-	788/14	

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет: Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам, ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о трговини наоружањем, сачињен у Њујорку, 02. априла 2013. године.

Будући да је Министарство иностраних послова БиХ надлежно за провођење поступка за приступање овом споразуму, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који заступницима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

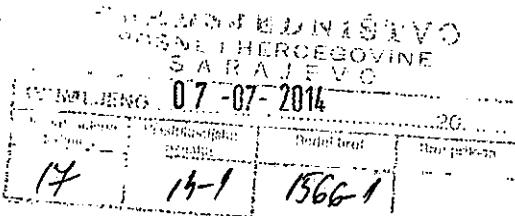
Борис Буха

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo vanjskih poslova

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство иностраних послова

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-31-05-2-23098/14
Sarajevo, 19.06.2014. godine

**PREDsjedništvo BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PREDMET: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o trgovini naoružanjem,
- dostavlja se:

U prilogu akta dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o trgovini naoružanjem, sačinjen u Njujorku, 02. aprila 2013. godine, na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

U ime Bosne i Hercegovine Sporazum je potписан 25. septembra 2013. godine.

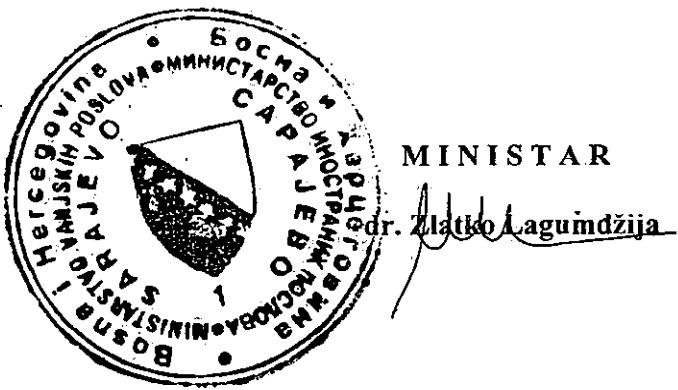
Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 36. redovnoj sjednici, održanoj 17.06.2013. godine, donijelo Odluku broj: 01-50-1-1971-14/13 o prihvaćanju Sporazuma o trgovini naoružanjem, te ovlastilo ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine da isti potpiše.

Vijeće ministara Bošne i Hercegovine je na 100. sjednici, održanoj 10. juna 2014. godine, utvrdilo prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma.

Molimo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da doneše odluku o ratifikaciji Sporazuma o trgovini naoružanjem.

S poštovanjem,

Prilog: Kao u tekstu

MINISTAR

dr. Zlatko Lagumđija

SPORAZUM O TRGOVINI NAORUŽANJEM

UJEDINJENI NARODI

2013.

priznajući da reguliranje međunarodne trgovine konvencionalnim oružjem i prevencija njegove zlouporebe ne treba onemogućiti međunarodnu suradnju i legalnu trgovinu materijalima, opremom i tehnologijom u miroljubive svrhe,

naglašavajući želju za postizanjem univerzalnog pridržavanja ovog sporazuma,

odlučne da djeluju sukladno sljedećim načelima:

Načela

–nerazdvojivo pravo svih država na individualnu ili kolektivnu samoobranu kako je prepoznato u članku 51. Povelje Ujedinjenih naroda,

–rješavanje međunarodnih sporova mirnim putem na način da međunarodni mir, sigurnost i pravda nisu ugroženi sukladno članku 2., stavak (3), Povelje Ujedinjenih naroda,

– suzdržavanje od prijetnje ili uporabe sile protiv teritorijalnog integriteta ili političke neovisnosti bilo koje države u međunarodnim odnosima ili na bilo koji način koji nije konzistentan s ciljevima Ujedinjenih naroda sukladno članku 2., stavak (4) Povelje Ujedinjenih naroda,

– nemiješanje u pitanja koja su isključivo u domaćoj nadležnosti bilo koje države sukladno članku 2., stavak (7) Povelje Ujedinjenih naroda,

– poštovanje i osiguravajući poštovanje međunarodnog humanitarnog prava sukladno, između ostalog, Ženevskim konvencijama iz 1949. i osiguravajući poštovanje ljudskih prava sukladno, između ostalog, Povelji Ujedinjenih naroda i Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima,

- odgovornost svih država, sukladno njihovim međunarodnim obvezama, da učinkovito reguliraju međunarodnu trgovinu konvencionalnim naoružanjem i da spriječe njegovu zlouporabu, kao i primarnu odgovornost svih država u uspostavi i provedbi njihovih nacionalnih sustava kontrole,
- poštivanje legitimnih interesa država da steknu konvencionalno naoružanje kako bi ostvarile pravo na samoobranu i za mirovne misije, te za proizvodnju, izvoz, uvoz ili transfer konvencionalnog naoružanja,
- primjenjivanje ovog sporazuma na konzistentan, objektiván i nediskriminirajući način,

složile su se sa sljedećim:

Članak 1.

Svrha i cilj

Svrha je ovog sporazuma:

- uspostaviti najviše moguće zajedničke međunarodne standarde za reguliranje ili unapređenje regulacije međunarodne trgovine konvencionalnim naoružanjem,
- spriječiti i iskorijeniti nedozvoljenu trgovinu konvencionalnim naoružanjem i spriječiti njegovu zlouporabu,

u svrhu:

- doprinosa međunarodnom i regionalnom miru, sigurnosti i stabilnosti,
- smanjenja ljudske patnje,
- promoviranja suradnje, transparentnosti i odgovornog djelovanja država članica u međunarodnoj trgovini konvencionalnim naoružanjem kako bi se na taj način uspostavljalo povjerenje između država članica.

Članak 2.

Okvir

1. Ovaj će se sporazum primjenjivati na sve konvencionalno naoružanje u sljedećim kategorijama:
  - (a) borbeni tenkovi,
  - (b) oklopna borbenâ vozila,
  - (c) visokokalibarski topnički sustavi,
  - (d) borbeni zrakoplovi,
  - (e) borbeni helikopteri,
  - (f) ratni brodovi,

(g) projektili i lanseri za projektile i

(h) malo i lako oružje.

2. Za potrebe ovog sporazumaaktivnosti međunarodne trgovine podrazumijevaju izvoz, uvoz, prijevoz, pretovar i posredovanje, a u dalnjem tekstu sve će se one nazivati terminom „transfer”.

3. Ovaj sporazum neće se primjenjivati na međunarodnu trgovinu konvencionalnim naoružanjem za državu članicu ili u ime države članice za vlastitu uporabu pod uvjetom da konvencionalno naoružanje ostaje u vlasništvu države.

Članak 3.

Streljivo

Svaka će država članica uspostaviti i održavati nacionalni sustav kontrole za reguliranje izvoza streljiva ispaljenog, lansiranog ili isporučenog kao konvencionalno naoružanje u okviru članka 2., stavak (1), a prije davanja suglasnosti za izvoz takvoga streljiva primjenjivat će odredbe članaka 6. i 7.

Članak 4.

Dijelovi i komponente

Svaka će država članica uspostaviti i održavati nacionalni sustav kontrole za reguliranje izvoza dijelova i komponenata kada je izvoz u formatu koji daje mogućnost da se konvencionalno oružje sklopi u okviru članka 2., stavak (1), a prije davanja ovlasti za izvoz takvih dijelova i komponenata primjenjivat će se odredbe članaka 6. i 7.

Članak 5.

Opća primjena

1. Svaka će država članica primjenjivati ovaj sporazum na konzistentan, objektivan i nediskriminirajući način imajući u vidu načela na koja se odnosi Sporazum.
2. Svaka će država članica uspostaviti i održavati nacionalni sustav kontrole, uključujući nacionalne kontrolne liste u cilju primjene odredaba ovog sporazuma.
3. Svaka država članica ohrabruje se da primjenjuje odredbe ovog sporazuma na najširi spektar konvencionalnog naoružanja. Nacionalne definicije bilo koje od kategorija na koje se odnosi članak 2., stavak (1), točke (a)–(g) neće sadržavati manje od opisa koji se koriste u Registru o konvencionalnom naoružanju Ujedinjenih naroda u vrijeme stupanja na snagu ovog sporazuma. Za kategoriju u okviru članka 2., stavak (1), točka (h), nacionalne definicije neće sadržavati manje od opisa u relevantnim instrumentima Ujedinjenih naroda u vrijeme stupanja na snagu ovog sporazuma.
4. Svaka država članica, sukladno nacionalnim zakonima, osigurat će nacionalne kontrolne liste Tajništvu, koje će ih učiniti dostupnim drugim državama članicama. Države članice se ohrabruju da svoje kontrolne liste učine javno dostupnim.
5. Svaka će država članica poduzeti mјere neophodne za primjenu odredaba ovog sporazuma i odredit će kompetentne nacionalne institucije kako bi imala učinkovit i transparentan nacionalni sustav kontrole za reguliranje transfера konvencionalnog naoružanja u okviru članka 2., stavak (1), i stavki na koje se odnose članci 3. i 4.

6. Svaka će država članica odrediti jednu ili više nacionalnih kontakt-osoba za razmjenu informacija u vezi s pitanjima koja se odnose na primjenu ovog sporazuma. Svaka će država članica obavijestiti Tajništvo, uspostavljeno na temelju članka 18., o svojoj nacionalnoj/im kontakt-osobi/ama i vršiti ažuriranje informacija.

Članak 6.

Zabrane

1. Država članica neće dati suglasnost za bilo kakav transfer oružja u okviru članka 2., stavak (1), ili stavki iz članka 3. ili 4. ako će transfer dovesti do kršenja njezinih obveza u okviru mjera koje je usvojilo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u vezi s Poglavljem VII. Povelje Ujedinjenih naroda, a posebno u vezi s embargom na oružje.

2. Država članica neće dati suglasnost za bilo kakav transfer oružja u okviru članka 2., stavak (1), ili stavki iz članka 3. ili 4. ako će transfer dovesti do kršenja relevantnih međunarodnih obveza iz međunarodnih ugovora kojih je država članica , a posebice onih koje se odnose na transfer ili nezakonitu trgovinu konvencionalnim naoružanjem.

3. Država članica neće dati suglasnost za bilo kakav transfer oružja u okviru članka 2., stavak (1), ili stavki iz članka 3. ili 4. ako u doba davanja ovlasti ima spoznaje da bi se oružje moglo koristiti za činjenje genocida, zločina protiv čovječnosti, ozbiljno kršenje Ženevske konvencije iz 1949., napade usmjerene na civilne objekte ili civile zaštićene kao takve ili za druge ratne zločine definirane međunarodnim ugovorima kojih je država članica.

Članak 7.

Procjena izvoza i uvoza

1. Ako izvoz nije zabranjen člankom 6., svaka država članica koja je izvoznik, prije davanja dozvole za izvoz konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), ili stavki iz članka 3. i 4., u okviru svoje

nadležnosti i sukladno nacionalnom sustavu kontrole, na objektivan i nediskriminirajući način uzet će u obzir relevantne čimbenike uključujući informacije koje je osigurala država uvoznik sukladno članku 8., stavak (1), i procijeniti utjecaj kojim konvencionalno naoružanje ili dijelovi istog:

(a) mogu doprinijeti miru i sigurnosti ili njihovom narušavanju,

(b) mogu biti korišteni za:

(I) činjenje ili pomaganje pri ozbiljnom kršenju međunarodnog humanitarnog prava,

(II) činjenje ili pomaganje prigodom ozbiljnog kršenja međunarodnih ljudskih prava,

(III) činjenje ili pomaganje djela koje predstavlja prekršaj u okviru međunarodnih konvencija ili protokola kojih je država izvoznik član a koji se odnose na terorizam ili

(IV) činjenje ili pomaganje djela koje predstavlja prekršaj u okviru međunarodnih konvencija ili protokola kojih je država izvoznik član a koji se odnose na transnacionalni organizirani kriminal.

2. Država izvoznik također će uzeti u obzir mogu li se poduzeti mjere koje će spriječiti rizike utvrđene u točkama (a) ili (b) paragrafa 1, kao što su mjere za izgradnju povjerenja ili zajednički kreirani i dogovoreni programi od strane država izvoznika i uvoznika.

3. Ako nakon urađene procjene i razmatranja dostupnih preventivnih mjeru, država izvoznik utvrđi da postoji veći rizik za bilo koju od negativnih posljedica iz paragrafa 1, država izvoznik neće dati suglasnost za ovaj izvoz.

4. Država izvoznik, prigodom vršenja procjene, uzet će u obzir rizik vezan za konvencionalno naoružanje u okviru članka 2., stavak (1), ili stavki na koje se odnose članci 3. ili 4. kada se oružje koristi

za činjenje ozbiljnih djela koja su povezana s rodno zasnovanim nasiljem ili ozbiljnim djelima nasilja nad ženama i djecom.

5. Svaka će država izvoznik poduzeti mjere da osigura da sve suglasnosti za izvoz konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), ili stavki na koje se odnose članci 3. ili 4. sadrže dovoljno detalja te da su izdane prije izvoza.

6. Svaka država izvoznik, na zahtjev države uvoznika, i za države koje sudjeluju u procesu transporta ili pretovara, učinit će dostupnim adekvatne informacije o suglasnosti na koju se to odnosi sukladno svojim nacionalnim zakonima, praksama i politikama.

7. Ako nakon davanja suglasnosti, država izvoznik dobije nove relevantne informacije, ona se ohrabruje da izvrši ponovnu procjenu suglasnosti poslije konzultacija sa zemljom uvoznikom, ukoliko je to moguće.

Članak 8.

Uvoz

1. Svaka će država uvoznik poduzeti mjere kako bi se, na zahtjev države izvoznika, osigurale odgovarajuće i relevantne informacije, sukladno nacionalnim zakonima, i kako bi se državi izvozniku pomoglo u provedbi nacionalne procjene izvoza iz članka 7. Takve mjere mogu uključivati informacije o uporabi ili dokumentaciju o krajnjem korisniku.

2. Svaka će država uvoznik poduzeti mjere koje će joj omogućiti da regulira, tamo gdje je to potrebno, uvoze konvencionalnog naoružanja koji su u njezinoj nadležnosti a obuhvaćeni su člankom 2., stavak (1). Takve mjere mogu uključivati sustave uvoza.

3. Svaka država uvoznik može tražiti informacije od države izvoznika glede suglasnosti koje su u proceduri ili aktualnih suglasnosti za izvoz kada je država uvoznik mjesto krajnjeg odredišta.

Članak 9.

Prijevoz ili prekrcavanje

Svaka će država članica, gdje je to neophodno i izvedivo, sukladno svojim nadležnostima za konvencionalno naoružanje iz članka 2., stavak (1), poduzeti adekvatne mjere reguliranja prijevoza ili prekrcavanja preko svoga teritorija sukladno važećem međunarodnom pravu:

Članak 10.

Posredovanje

Svaka će država članica, sukladno svojim važećim zakonima, poduzeti mjere kako bi regulirala vršenje pošredovanja prema svojim nadležnostima za konvencionalno naoružanje iz članka 2., stavak (1). Takve mјere mogu zahtijevati da posrednici, prije angažiranja za posredovanje, evidentiraju ili pribave pišmenu dozvolu.

Članak 11.

Zlouporaba

1. Svaka država članica uključena u transfer konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), poduzet će mјere kako bi se spriječila zlouporabu.

2. Država članica izvoznik, putem svog nacionalnog sustava kontrole, koji je uspostavljen sukladno članku 5., stavak (2), spriječit će zlouporabu transfera konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), procjenjujući rizik zlouporabe izvoza i razmatrajući uvođenje blažih mјera, kao što su mјere izgradnje povjerenja ili zajednički dogovoreni i razvijeni programi od strane država izvoznika i uvožnika. Ostale mјere sprječavanja mogu, ukoliko je to prikladno, uključivati: ispitivanje strana uključenih u izvoz,

zahtjev za dodatnom dokumentacijom, potvrdama, uvjerenjima koja ne ovlašćuju izvoz ili neke druge odgovarajuće mjere.

3. Države članice koje vrše uvoz, tranzit, prekrcavanje ili izvoz, sukladno svojim zakonima i gdje je to prikladno i izvedivo, suarađivat će i razmjenjivati informacije kako bi se smanjio rizik od zlouporabe transfera konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1).

4. U slučaju da ustanovi zlouporabu prevezenog konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), država članica će, sukladno svojim zakonima i sukladno međunarodnom pravu, poduzeti odgovarajuće mjere kako bi riješila pitanje zlouporabe. Takve mjere mogu uključiti upozorenje potencijalno pogodenim državama članicama, razmatranje pitanja zloupotrijebljenog prijevoza konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), i poduzimanje pratećih mjeru kroz istrage i provedbu zakona.

5. U cilju boljeg razumijevanja i sprječavanja zlouporabe prevezenog konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), države članice su potaknute međusobno dijeliti relevantne informacije o učinkovitim mjerama protiv zlouporabe. Takve informacije mogu sadržavati informacije o nezakonitim radnjama, uključujući korupciju, međunarodne rute krijućarenja, nezakonito pošredovanje, izvoze nezakonite nabave, metode zatajivanja, zajednička mjesto ili destinacije otpremanja pošiljke koje koriste organizirane skupine koje se bave zlouporabom.

6. Države članice su potaknute da putem Tajništva izvještavaju druge države članice o poduzetim mjerama rješavanja zlouporabe prevezenog konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1).

Članak 12.

Čuvanje podataka

1. Svaka će država članica, sukladno svojim zakonima i odredbama, sačuvati podatke o izdavanju odobreњa za izvoz ili efektivnih izvoza konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1).

2. Svaka je država članica potaknuta zadržati podatke o konvencionalnom naoružanju iz članka 2., stavak (1), koje je prevezeno kroz njezin teritorij kao kräjnju destinaciju ili za koje je odobren transfer ili prekrcavanje kroz teritorij koji je pod njezinom jurisdikcijom.

3. Svaka je država članica potaknuta u te podatke uključiti: količinu, vrijednost, model/tip, odobrenje međunarodnog transfera konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1), naoružanje koje je prevezeno, te detalje o državi/državama koje izvoze, državi/državama koje uvoze, tranzitnoj državi/državama i krajnjem korisniku.

4. Podaci će se čuvati najmanje deset godina.

Članak 13.

Izvještavanje

1. Svaka će država članica tijekom prve godine nakon stupanja na snagu ovog sporazuma za tu državu članicu, sukladno članku 22., pripremiti početno izvješće za Tajništvo o poduzetim mjerama za provedbu Sporazuma, uključujući državne zakone, državne kontrolne liste i druge odredbe i administrativne mjere. Svaka će država članica izvjestiti Tajništvo o bilo kakvim novim mjerama koje su poduzete u cilju provođenja Sporazuma. Izvješća će biti dostupna i Tajništvo će ih dostaviti svim državama članicama.

2. Države članice su potaknute da preko Tajništva obavijeste ostale države članice o poduzetim mjerama koje su se pokazale učinkovitim u borbi protiv zlouporabe prevezenog konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1).

3. Svaka će država članica godišnje, do 31. 5., dostavljati izvješće Tajništvu za prethodnu kalendarsku godinu u vezi s odobrenim ili aktualnim izvozom i uvozom konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1). Izvješća će biti dostupna, a državama članicama će ih dostavljati Tajništvo. Izvješće dostavljeno Tajništvu može sadržavati iste informacije koje je država članica dostavila relevantnim tijelima Ujedinjenih naroda, uključujući Registar Ujedinjenih naroda o konvencionalnom naoružanju. Izvješća mogu isključiti komercijalno osjetljive informacije ili informacije državne sigurnosti.

Članak 14.

Provjeta

Svaka će država članica poduzeti adekvatne mjere kako bi provodila državne zakone i propise koji primjenjuju odredbe Sporazuma.

Članak 15.

Međunarodna suradnja

1. Države članice će, sukladno njihovim cijenjenim sigurnosnim interesima i državnim zakonima, međusobno surađivati kako bi se Sporazum učinkovito provodio.
2. Države članice su potaknute da olakšaju međunarodnu suradnju, uključujući razmjenu informacija o pitanjima od zajedničkog interesa koja se odnose na provedbu i primjenu ovog sporazuma, a sukladno njihovim sigurnosnim interesima i državnim zakonima.
3. Države članice su potaknute da se konzultiraju o pitanjima od zajedničkog interesa i da razmjenjuju informacije kako bi podržale provođenje Sporazuma.
4. Države članice su, sukladno svojim državnim zakonima, potaknute da surađuju u cilju pružanja pomoći u provedbi odredaba Sporazuma, uključujući razmjenu informacija u vezi s nezakonitim radnjama i akterima, kako bi se spriječila i iskorijenila zlouporaba konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1).
5. Države članice će, sukladno međusobnom dogovoru i svojim državnim zakonima, pružati jedna drugoj svu moguću pomoć u istragama, tužbama i sudbenim postupcima koji se tiču narušavanja državnih mjera uspostavljenih sukladno ovom sporazumu.

6. Države članice su potaknute da poduzmu državne mjere i međusobno surađuju kako bi se spriječilo da transfer konvencionalnog naoružanja iz članka 2., stavak (1) postane predmetom korupcijskih radnji.

7. Države članice su potaknute da razmjenjuju iskustva i informacije stečene u vezi s bilo kojim aspektom Sporazuma:

Članak 16.

Međunarodna pomoć

1. Svaka država članica prilikom provedbe Sporazuma može zatražiti pomoć uključujući i pravnu ili zakonsku pomoć, izgradnju institucionalnoga kapaciteta, kao i tehničku, materijalnu ili finansijsku pomoć. Takva pomoć može se odnositi i na upravljanje skladištem, razoružanje, programe demobilizacije i reintegracije, model zakonodavstva, te učinkovite prakse za provedbu. Svaka država članica koja je u mogućnosti pružiti takvu pomoć to će na temelju molbe i učiniti.

2. Svaka država članica može tražiti, ponuditi ili prihvatići pomoć, između ostalog, od Ujedinjenih naroda, međunarodnih, regionalnih, subregionalnih ili državnih organizacija, nevladinih organizacija ili na bilateralnoj osnovi.

3. Države članice će osnovati dobrovoljni fond putem kojeg će se državi članici koja traži međunarodnu pomoć prilikom provedbe Sporazuma ista pružiti. Svaka je država članica potaknuta da uloži sredstva u fond.

Članak 17.

Konferencija država članica

1. Konferenciju država članica sazvat će privremeno Tajništvo, uspostavljeno prema članku 18., ne kasnije od godinu dana nakon stupanja na snagu Sporazuma, a nakon toga u neko drugo vrijeme, o čemu odlučuje Konferencija država članica.

2. Konferencija država članica na prvoj će sjednici konsenzusom usvojiti pravila procedurę.

3. Konferencija država članica usvojiti će finansijska pravila, kao i upravljanje sredstvima pomoćnih tijela koja mogu biti osnovana, te finansijske odredbe kojima je uređeno funkcioniranje Tajništva. Na svakoj redovitoj sjednici usvajati će se proračun za finansijsko razdoblje do naredne redovite sjednice.

4. Konferencija država članica će:

- (a) na džirati provedbu Sporazuma, uključujući razvoje u oblasti konvencionalnog naoružanja,
- (b) razmatrati i usvajati preporuke u vezi s provedbom i djelovanjem Sporazuma, a posebno u vezi s promocijom njegove univerzalnosti,
- (c) razmatrati izmjene Sporazuma sukladno članku 20.,
- (d) razmatrati pitanja koja se tiču tumačenja Sporazuma,
- (e) razmatrati i odlučivati o zadacima i proračunu Tajništva,
- (f) razmatrati uspostavu pomoćnih tijela kako bi se poboljšala primjena Sporazuma i
- (g) obavljati druge funkcije sukladno Sporazumu.

5. Posebni sastanci Konferencije država članica održavat će se u bilo koje vrijeme ako Konferencija država članica to smatra neophodnim ili prema pisanim zahtjevima bilo koje države članice, s tim da ovaj zahtjev ima najmanje dvotrećinsku podršku država članica.

Tajništvo

1. Sporazumom se ušpostavlja Tajništvo za podršku državama članicama prilikom provedbe Sporazuma. Do održavanja prvog sastanka Konferencije država članica, privremeno Tajništvo bit će odgovorno za administrativno funkcioniranje prema ovom sporazumu.
2. Tajništvo će biti adekvatno opremljeno, a stručno osoblje će osigurati da Tajništvo učinkovito obavlja obveze navedene u paragrafu 3.
3. Tajništvo će odgovarati državama članicama. U okviru smanjene strukture Tajništvo će imati sljedeće nadležnosti:
  - (a) primati, činiti dostupnim i proslijediti izvješća, kako je i odlučeno Sporazumom,
  - (b) održavati i činiti dostupnom listu kontakt-osoba državama članicama,
  - (c) omogućiti uskladivanje ponuda i zahtjeva za pomoć u provedbi Sporazuma i promovirati međunarodnu surađnju, kao što je i traženo,
  - (d) olakšati rad Konferencije država članica, uključujući dogovaranje i pružanje neophodnih usluga za održavanje sastanaka prema ovom sporazumu i
  - (e) obavljati ostale dužnosti sukladno odlukama Konferencije država članica.

Članak 19.

Rješavanje sporova

1. Države članice će se konzultirati i uz zajedničku suglasnost surađivati u pronađenju rješenja u slučaju bilo kakvih sporova koji se mogu odnositi na tumačenje ili primjenu Sporazuma, uključujući pregovore, posredovanje, pomirenje, sudbeno rješenje ili neke druge mirovne metode.

2. Države članice mogu, uz zajedničku suglasnost, obavljati arbitražu kako bi riješile bilo koji spor nastao između njih, a koji se tiče tumačenja ili primjene Sporazuma.

Članak 20.

Izmjene

1. Šest godina nakon stupanja na snagu Sporazuma svaka država članica može predložiti izmjenu Sporazuma. Stoga predložene izmjene može jedino razmatrati Konferencija država članica, i to svake tri godine.

2. Svaki prijedlog izmjene Sporazuma u pisanoj će formi biti dostavljen Tajništvu, koje će ga proslijediti svim državama članicama, ne kasnije od 180 dana prije održavanja narednoga sastanka Konferencije država članica, na kojemu će se, sukladno paragrafu 1, razmatrati prijedlog izmjena. Ako većina država članica obavijesti Tajništvo da podržavaju razmatranje prijedloga izmjena, one će biti razmatrane na sljedećoj Konferenciji država članica, i to sukladno paragrafu 1, ne kasnije od 120 dana nakon što Tajništvo dostavi navedeni prijedlog izmjena.

3. Države članice će nastojati postići konsenzus o svakoj izmjeni. Ako su svi pokušaji da se konsenzus postigne iscrpljeni i nije postignut nikakav dogovor, krajnje rješenje će biti usvajanje izmjena na temelju dvotrećinske većine glasova nazočnih država članica i glasovanjem na sastanku Konferencije država članica: Za potrebe ovog članka, nazočne države članice i glasovanje podrazumijeva države članice koje prisustvuju i daju pozitivan ili negativan glas. Depozitar će obavijestiti sve države članice o usvojenoj izmjeni.

4. Izmjena usvojena sukladno paragrafu 3 stupać će na snagu za svaku državu članicu koja je uložila svoj instrument prihvaćanja te izmjene devedeset dana od dana kada je depozitaru dostavljen instrument o prihvaćanju od većine država članica u razdoblju usvajanja izmjene. Nakon toga će stupiti na snagu za svaku preostalu državu članicu devedeset dana od danu ulaganja instrumenta o prihvaćanju izmjene.

Članak 21.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje

1. Sporazum će biti dostupan za potpisivanje za sve države članice u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku od 3. lipnja 2013. godine do stupanja na snagu.
2. Sporazum je podložan ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju od strane svake države potpisnice.
3. Nakon stupanja na snagu, Sporazum će biti dostupan za pristupanje svakoj državi članici koja još uvijek nije potpisala Sporazum.
4. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja bit će dostavljeni depozitaru.

Članak 22.

Stupanje na snagu

1. Sporazum će stupiti na snagu devedeset dana nakon dana kada je depozitaru dostavljeno pedeset instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja.
2. Za svaku državu koja deponira svoj instrument ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja nakon stupanja na snagu Sporazuma, ovaj će sporazum za tu državu stupiti na snagu devedeset dana od dana deponiranja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja.

Članak 23.

Privremena primjena

Svaka država može prigodom potpisivanja ili deponiranja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja objaviti da će do stupanja na snagu Sporazuma za tu državu privremeno primjenjivati članak 6. i članak 7.

Članak 24.

Trajanje i odstupanje

1. Sporazum će važiti neograničeno.

2. Svaka će država članica, čuvajući svoj nacionalni integritet, imati pravo odstupiti od Sporazuma. U tom će slučaju depozitaru dostaviti obavijest o odstupanju, koji će o tome obavijestiti ostale države članice. Obavijest o odstupanju može sadržavati razloge odstupanja, a bit će validna devedeset dana nakon njezinog prijema od strane depozitara, ukoliko obavijest o odstupanju ne navodi kasniji datum.

3. Država iz razloga odstupanja od Sporazuma neće biti oslobođena obveza koje proistječu iz Sporazuma dok je bila njegova članica, uključujući sve finansijske obveze koje mogu nastati.

Članak 25.

Uzdržanost

1. Prigodom potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja, svaka država može biti uzdržana, samo ako je to sukladno cilju i svrši Sporazuma.

2. Država članica može bilo kada povući svoju uzdržanost obavještavajući o tome depozitara.

Članak 26.

Odnos prema drugim međunarodnim sporazumima

1. Implementacija Sporazuma neće narušavati obveze država članica prema postojećim ili budućim međunarodnim sporazumima čije su članice i gdje su te obveze sukladne Sporazumu.
2. Sporazum se neće navoditi kao osnova za nevažeće sporazume o suradnji u oblasti obrane zaključene između država članica Sporazuma.

Članak 27.

Depozitar

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda bit će depozitar Sporazuma.

Članak 28.

Autentičnost teksta

Original teksta Sporazuma, čije su verzije na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku podjednako autentične, bit će deponiran kod Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Sačinjeno u New Yorku, drugog travnja dvije tisuće trinaeste godine.